

HUS

HELSINGIN JA UUDENMAAN SAIRAANHOITOPUJIRI

Urologisten hoitajien syyspäivät 14-
15.11.2019

Avannehoitajan ohjaus virtsa-
avannepotilaalle

Seija Björklund, sairaanhoitaja, avannehoitaja,
seksuaalineuvoja, uroterapeutti

Mistä potilaat tulevat poliklinikalle?

- Uudenmaan sairaanhoitopiiristä
- Erva kunnista (mm. Lahti, Kotka, Lappeenranta, Kouvola)
- Virtsarakkosityöpä muuttanut muotoaan eli on lihasinvasiivinen
- Taustalla voi olla vuosien seuranta tai jo ensimmäisessä virtsarakon höyläyksessä todetaan syövän kasvu seinämän läpi
- Muita syitä virtsarakon poistoon esim. inkontinenssi, interstitieeli cystiitti

Edeltäviä toimenpiteitä

- Levinneisyystutkimukset tehty pääsääntöisesti ennen hoitoneuvottelua
- Laboratoriokokeet otettu
- Anelääkärin paperikonsultaatio, tarvittaessa tapaaminen samalla käynnillä

Hoitoneuvottelu

- Urologin vastaanoton jälkeen potilas tapaa sairaanhoitajan
- Potilaan kokonaistilanteen huomiointi/ arviointi erittäin tärkeätä, alkukontaktin saaminen potilaaseen vaikuttaa koko ohjaus- ja tukitilanteeseen (pelko, ahdistus, epätietoisuus tulevast...vai "hällä väliä")

Leikkausohjaus

- Toimenpide ohje kirjallisena
- Suullinen ohjaus (potilaan vastaanottokyky)
- Jonohoitajan yhteystiedot
- Aika avannehoitajalle
- Jos suunnitellaan neoadjuvanttihoitoja niin lähete lähtee syöpätautien klinikalle ja potilas ei välttämättä halua vielä tässä vaiheessa tavata avannehoitajaa
- Esitietojen ja lääkityksen tarkistaminen, vitaalit otetaan, tukisukka mitataan

Ohjauksen tueksi

- Virtsa-avanne opas
- FinnIlcon opas ja lehdet
- Internetistä löytyvä tieto (jos potilas käyttää nettiä)
- Potilaan mielenkiinnon mukaan yllämainitut voi antaa jo leikkauspäätöksen yhteydessä, viimeistään avannehoitajan vastaanotolla

Avannehoitajan vastaanotto

- Ensikontaktin saaminen tärkeätä
- Potilaan kokonaistilanteen / mielialan huomiointi
- Tuleeko yksin vastaanotolle, omainen/omaiset/ystävä mukana
- Mitä materiaalia jo saanut, onko tutustunut niihin, motivaatio leikkauksen suhteen, mahdollinen pelko tulevasta
- Positiivisen suhtautumisen luominen, potilaan taitoihin uskominen, sen vahvistaminen

Ohjaus

- Leikkausta edeltävät toimenpiteet
- Leikkaustapahtuma/ osastohoito kokonaisuutena (HUS potilasohje toimenpiteestä)
- Elämä avanteen kanssa / avanteen perushoito
- Avanne ei ole este normaalille / tavalliselle elämiselle
- Harrastukset, apuvälineet (suojat, tukiliivit)
- Ravitseminen, juominen jatkossa (1.5-3 litraa)

Jatkuu...

- Seksuaalisuus (kivut, haluttomuus, erektiohäiriöt, emätin kapenee, tuntuu puutokset...)
- Saunominen, uiminen, uimahalli (ranneke, merkki uimapukuun)
- Matkustaminen, avannepassi
- Hoitotarvikejakelu
- Sosiaalihoitajan tapaaminen
- FinnIlcon toiminta (tapahtumat, kurssit)
- Syöpäjärjestö

Ohjauksen tukena

- Avanne demo
- Avannelevy demo
- Erialaisten sidosten näyttäminen
- Alusvaate esite

- Virtsa-avanneopas
- FinnIlcon esite ja lehdet
- Pussin kanssa pedissä

Avannehoitajan vastaanoton jälkeen

- Potilaat tapaavat samalla käynnillä fysioterapeutin
- Tarvittaessa myös preoperatiivinen käynti kir pkl kolmella (ane+hoitaja)
- Pääsääntöisesti nykyään hoitopuhelu n. viikkoa ennen leikkausta (avannehoitaja antaa preop.juomat)

Leikkauksen jälkeinen käynti avannehoitajalla

- 2-3 viikon kuluttua kotiutumisesta
- Kartoitetaan potilaan kokonaistilanne
- Mielialan huomiointi erittäin tärkeä
- Onko sidosvalinta toimiva, ihon kunto, vaihtovälit
- Onko potilas oppinut avannesidosten vaihdon
- Ajan käyttö
- Tarkistetaan avanne, onko pienentynyt, muuttanut muotoaan, vetäytynyt, poistetaan mahdolliset loput ompeleet

Miten jatkossa?

- Hoitotarvikejakelu
- Herkästi yhteys avannehoitajaan, jos asiat huolestuttavat / mietityttävät, jos iho tai muita ongelmia esim. sidokset irtoavat, vaihtoväli tosi lyhyt
- Yhteystiedot
- Convex levyn käyttäjät, mielellään vuoden – puolentoista välein ihon tarkistus avannehoitajalla (painehaavauman riski)
- Tuotteiden vaihdot avannehoitajan läheteellä

Hoitajan tyytyväisyys

- Potilas on tyytyväinen elämäänsä avanteen kanssa
- Potilaalle löytynyt toimivat sidokset
- Potilaan elämä on jatkunut antoisana
- Voi tarjota apua ja tukea pienissäkin elämän asioissa

KIITOS! ANTOISIA PÄIVIEN JATKOJA

